

PRENTSAURREKO 2021/05/10
OSASUN PUBLIKOA AURRERA

Lehenik eta behin, egun on eta eskerrik asko hitzordu honetara hurbildu zareten guztioi.

Gure osasunarekin lotutako zerbitzu publikoetako langileak eta erabiltzaileak gara, osasun-arloan eta eremu soziosanitarioan jarduten dugunak hain zuzen ere. Pandemia baino lehen ere, aurreko krisiak utzitako murrizketen ondorioak kezka ikusten genituen pertsonak gara; langile gisa ikusten genuen eta baita erabiltzaile gisa ere.

Duela urtebete pasatxo, Araba pandemiak emandako astindua nola kokatu ez zekiela, halako egoeratik nola aterako ginen hausnartzen ari ginen (kontuan hartu behar da, lehenengo hilabeteetan urakanaren erdian jarri gintuela egoerak, Europa mailan puntu bero garrantzitsua izatera iritsiz).

Hemendik eta osasun-langile bezala, ezin dugu ahaztu garai hartan alde zaharreko ostalariek beren negozioak borondatez ixteko hartu zuten erabaki garrantzitsua, ezta industria-sektoreko enpresa-batzorde garrantzitsuek ekoizpena gelditzeko hartu zuten erabakia. Agintari politikoak, hain beharrezkoak ziren erabaki horiek atzeratzen zihozten, langile horien, haien familien eta herritar guztien osasunaz bestelako gauzetan pentsatzen baitzuten oraindik.

Eskualde osoa jabetu zen osasun publikoa dela 2020ko urtean bizi izandako egoerari edo horren antzekoei aurre egin behar diena eta aurrekaririk gabeko osasun-krisi bati aurre egiten zion bitartean, horretarako zeuden baliabideak oso urriak zirela ere. Lehen mailako arretaren egoera ahulak, erantzun azkar eta eraginkorra ematea eragotzi zuen.

Zaharren egoitzetan bizi izandako egoerak agerian utzi du Araban ez dagoela egoera honi zein beste askori aurre egiteko sare ezta koordinazio soziosanitariorik. Egoitzen egoera negargarria izan zen, kasu askotan egoera moralitate ezatik oso hurbil geratzen zelarik, gure osotasun fisiko zein mentala zaintzeko ardura duen edozein erakundek ezingo lukeena onartu.

Arazoak pandemiaren aurrekoak zirela, larriagotu direla eurentzat bideratutako konponbideak instituzioetatik eragotzen zituzten arazoak edota osasun asistentziaren narriadura bizkortu egin dela inork ez du zalantzatan jartzen jada. Pandemia hainbat gobernuk ezarri dituzten murrizketa-politiken katalizatzaile bat besterik ez da izan.

Lehen mailako arretaren ahultzea, San Martingo EAG ixtea, egoitzen eta Osakidetzako garrantzi handiko zerbitzuen pribatizazioa, Arabako osasun mentolarekin lotutako zerbitzuen abiadura handian doan pribatizazioa, idatzizko dokumentuetatik haratago ez doan estrategia soziosanitarioaren existentzia, pandemiaren aurreko egoera ona ez zela erakusten duten adibideak baino ez dira, eta, zalantzarik gabe, pandemiari eman zitzaion erantzuna, hasieratik baldintzatua egon zela argi geratu da.

Konfinamenduaren garairik gogorrena, egoerak zekartzan erronkari, aurrez begiratu ziotenei txalo eginez pasa genuen; ikusi genuen ere osasun pribatuak ezikusiarena egiten zuela, hain zuzen ere, pandemiaren lurrikarak osasun publikoan sortutako kolapsoaren aurrean konponbidetzat hartzen den berdina. Osasun pribatua da aseguru pribatuen kontratazioa areagotuz bere negozioaren dimentsioak areagotzen dituen, edota publiko-pribatuaren arteko lankidetzaren aitzindaria izan nahi duena.

Balkoietan emandako txalo eta kantuen artean, trantze egoera honetatik hobeto aterako ginelaren ustea geneukan; oraindik ez gara egoeratik atera, baina prest egon beharko gara susperraldiaren bidea lurraldeko osasun mailaren galerarekin baldintzatua egon ez dadin. Ez gara hobeto aterako aurretik egiten ziren gauza berdinak eginez. Arabako osasunak, gaur egun, hemen bizi garenon bultzada eta defentsa irmoa behar ditu. Egoera honetatik sartu ginena baino hobeto atera nahi badugu, ezinbestekotzat jotzen dugu bai jendartearen mobilizazioa, zein epe motzeko politikek, pribatizazioek eta inbertsio ezak sortzen dituzten arazoen kontzientzia hartzea.

Horregatik sortu da plataforma hau, azken asteetan Arabako elkarte sarean gure sorrerako manifestuarekin atxikimenduak bilatzen aritu dena; bertan, egoeraren azterketa bat jasotzen da, eta puntu hauek jasotzen ditu:

- Pandemiaren aurreko egoera ahula zen jada, urteetan zehar egindako murrizketen ondorioz.

- Osakidetzaren inbertsio-politika guztiak zeharkatzen dituen politika austerizidaren eta ospitale-zentrismoaren biktima nagusia Lehen mailako arreta izan da. Premiazkoa da lehen mailako arreta berreraikitzea, telefono-kontsultategi bihurtu ordez.

- Osasun mentala uko egiten zaion eta zatikatzen ari den espazioa da. Pertsonen arteko eta gure inguruarekiko harremanak hankaz gora hainbat hilabete daramatzatenean, egoera hau psikologikoki gainditzen lagundu ahal gaituen zerbitzuak pairatzen dituen gabezia handietaz jabetzen gara, paziente berriak agertu eta jada diagnostikatutako patologia asko areagotu direlarik.

- Pribatizazioek gure osasunari lotutako zerbitzu publikoei Gruyere gaztaren forma ari dira ematen, ekonomikoki errentagarrienak diren sektoreak pribatizatuz eta prekarizatuz. Itxaron-zerrenda zabalak aitzaki ezin hobea dira tratamendu asko eremu pribatura bideratzeko, ez aldiz, sistema publikoa indartzeko.

- Eremu soziosanitarioan eta harekiko koordinazioan, argi geratu da ez dagoela euren gaineko kontrol publikorik; egoitzen pribatizazioek eta "lankidetzaz-hitzaimek", erakunde publikoek gure adineko bizilagun askoren egoeraren ardura alde batera uzteko balio izan dute.

Manifestu honek atxikimenduak jasotzen jarraituko du hilak 22ra arte, erakundeei mezu argia bidaltzeko baliatuko dugun egunera arte, hain zuzen ere. Arabako gizarteak arabarren osasuna eta ongizatea bermatzeko bideratutako baliabideen kudeaketan aldaketa eskatuko du. Kalera aterako gara ziur baikaude ez garela pandemia honetatik hobeto aterako pandemiaren aurretik egiten ziren gauza berdinak eginez. Beldurrez beterik zeuden, baino era berean, ilusioa transmititzen zuten txaloak, osasun zerbitzuetan hamarkada bat baino gehiagotik aplikatzen ari diren epe motzeko politikak geldituko dituen uholdean bilakatuko ditugu.

Maiatzaren 22an, arratsaldeko 18:00etan, Bilbo plazatik abiatuko da manifestazioa. Datorren astean argitaratuko dugu bere diseinua, osasun-neurriak bermatu eta parte hartu nahi duten erabiltzaile guztiak, kutsatzeko beldurrik gabe egin dezaten.

Eskerrik asko berriz ere gerturatutako guztiei! Eta amaitu aurretik, ezin dugu aipatu gabe utzi, orain eta astelehenero bezala, 12.00etan pentsionistek hitzordua dutela plaza berrian! Eredu zarete!

SALBURUA BURDINBIDEKO AUZO ELKARTEA, ZAZPIGARREN ALABA AUZO ELKARTEA, ETXEGORRI AUZO ELKARTEA, JUDIMENDIKO AUZO ELKARTEA, BOST URKI AUZO ELKARTEA, URIBE NOGALES AUZO ELKARTEA, BIZI LAKUA AUZO ELKARTEA, BETIKO GASTEIZ AUZO ELKARTEA, GASTEIZ TXIKI AUZO ELKARTEA, ERREKA TXIKI AUZO ELKARTEA, ERROTA ZAHARRA AUZO ELKARTEA, ZABALGANA BATUZ AUZO ELKARTEA, HEGOALDEKOAK AUZO ELKARTEA, ORAIN ARDURA, AHTrik EZ ARABA, ONGI ETORRI EREFUXIATUAK, BABESTU ARABA, ELKARTZEN, EUSKHARAN KULTUR ELKARTEA, GASTEIZKO ESKOLA PUBLIKOAREN ALDEKO PLATAFORMA, PLATAFORMA POR LA JORNADA CONTINUA, ZABALGANA ESKOLAKO AMEZTI-TXIKI GURASO ELKARTEA, RAMON BAJO IKASTETXEKO BASARTEA GURASO ELKARTEA, BIZKARRETA DEL COLEGIO UNAMUNZAGA AMPA, IZARTEGIA GURASO ELKARTEA, ANADAHÍ, BIOALAI, ADAP, SHALAKETAARABA, ADEAR, ASOCIACION DERECHO A MORIR DIGNAMENTE-EUSKADI, BESARTEAN, SOS RACISMO, ZABALORTU, ARABAKO PENSIONISTAK LANEAN, COMISION DE BLUSAS Y NESKAS.

